

לאורך ההיסטוריה היהודית ט"ו בשבט הוא מועד רשמי שבו הפריש החקלאי תרומות ומעשרות מתבואתו לבית המקדש. לפני כמאה שנה, עם ראשית ההתיישבות הציונית בארץ ישראל, הפך לחג הנטיעות, והתבצע באמצעות קרן קימת לישראל (קק"ל).

הפעם נצא לחוג את "חג האילנות" בפארק בריטניה. המסלול בן כשלוש שעות הליכה, ועובר ביערות, בוסתנים, גתות, מערות, בורות מים, בארות, שדות פרחים ומה לא... בואו כבר נצא!!!

משימה 1

לזהות את החיות

בפתחו הצפוני של פארק בריטניה, כ-2 ק"מ מזרחה מצומת זכריה, מצוי שער הכניסה לפארק. על השער תבליטי חיות הגרות באזור שפלת יהודה. **זהו ורשמו אותן (תיעזרו בהן בהמשך...)**

<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>

משם ניסע על כביש אספלט עד לחניון בורות המים (חניון רביעי מימין). נחנה את רכבנו ונתחיל את המסלול המעגלי של "שביל הבארות ובורות המים". הבור הראשון נמצא בפתח המסלול הרגלי.

לפרש את הצבעים

מבור המים למסלול "שביל ישראל". שביל חוצה ישראל נותן ייצוג לכל נופי הארץ ועובר באתרים חשובים לכל הדתות. גם בחירת הצבעים מחושבת. צבעו: כתום-כחול-לבן. **יודעים למה? נסו לנחש...**

1. כתום הוא חול מדברי, כחול - מקורות מים, ולבן הוא שלג בהר החרמון...
2. כחול ולבן כצבעי דגל המדינה, והכתום מסמל את שפע פרי ההדר...
3. כתומה היא השמש, כחולים - השמיים, ולובן עננים מצוי בין השניים...

הידעתם? מסלול שביל ישראל משתרע לאורך 940 ק"מ וחוצה את הארץ מקיבוץ דן שבצפון ועד העיר הדרומית ביותר בארץ, אילת.

סימני הדרך נחבאים לאורך המסלול, ומתערבבים בסימני דרך צבעוניים. משימתכם לאתר לכל אורך הדרך את "שביל ישראל" (אם ברצונכם להגיע בסיום הטיול לרכבכם 😊)

לגרו את המסתורין

שפלת יהודה "מנוקבת" באלפי מערות ובמחילות ששימשו לאורך הדורות למגורים, לגידול יונים לבורות מים ועוד. את המערות התחיל האדם לחצוב מפתח בור צר, וככל שהעמיק הרחיב את המערה כך שצורתה היתה לבסוף כשל צורת פעמון. אם תעלו בגרם המדרגות תוכלו לצפות בחורבת ארסם ההרוסה מעל.

המשימה פשוטה: **העבירו ציפורן על קיר המערה**. מבינים עכשיו מדוע בנו כאן מערות רבות כל כך? בזכות סוג המסלע של אדמת קירטון, הקלה לחציבה.

בדרככם שימו לב למערה המסתתרת תחת עץ אלת המסטיק (נקראת כך בזכות עליה הגמישים). אחרי חניון האורנים יש לחצות את הכביש לכיוון תל שקלון (יש שילוט).

אם עברתם שתי מדרגות עץ מיד אחרי צומת כבישי העפר - אתם בדרך הנכונה

מרב עצים לא שומעים את היער

גלו את הפרחים והעצים המסתתרים ושירו להנאתכם...

מילים: לאה נאור, לחן: נורית הירש
על ראש ה_____ שבחצר, שמחה והמולה
שם כל הציפורים בעיר הקימו מקהלה,
העפרונית הסולנית ניקתה את הגרון,
שילבה כנף, זקפה מקור וגם פצחה ברון:

ציף ציף, שריק שריק
בול בול בול בול ביל בל
לה לה לה...
וכל מי ששמע אמר,
אח - איזו מקהלה!

_____ נתתי לנורית

מילים: לוי קיפניס
מתחת לסלע צומחת לפלא
_____ נחמדת מאוד.
ושמש מזהרת נושקת, עוטרת
עוטרת לה כתר ורוד
לה לה לה

לטיול יצאנו, _____ מצאנו

מילים: י' דושמן לחן: מ' רבינא
ה_____ פורחת
ושמש פז זורחת
ציפורים מראש כל גג
מבשרות את בוא החג
ט"ו בשבט הגיע חג לאילנות
ט"ו בשבט הגיע חג לאילנות
הארץ משוועת
הגיעה עת לטעת
כל אחד ייקח לו עץ
באתים נצא חוצץ
ט"ו בשבט הגיע חג לאילנות
ט"ו בשבט הגיע חג לאילנות

כמה יפה פורח _____

המשיכו במסלול, מימינכם תצפית לשפלה המתחברת למישור החוף: קרוב לנו נמצא היישוב עגור, ורחוק בקו החוף תוכלו לראות את אשדוד ואפילו את אשקלון.

דמיון בטרסת הקקטוסים

במעלה המסלול נעבור ליד מדרגה חקלאית שעליה גדל הצבר. התקרבו ונסו לזהות בצורות הצבר את החיות שרשמתם במשימתכם הראשונה... האם מצאתם את כולן?

אתם יודעים שהצבר מסמל את הישראלי,
עוקצני מבחוץ אבל מתוק מבפנים...

(אתם יכולים לצייר את החיות שמצאתם באזור הזה)

רמזים בתל שקלון

ברוכים הבאים לתל שקלון. נכון שהמקום נראה כמו ערימת אבנים, אך פעם גרו פה אנשים ואפילו נבנתה כנסייה גדולה. תוכלו לראות חלק קטן מהעמודים שהחזיקו את הגג ממש בכניסה. אם תמשיכו הלאה תוכלו לראות בורות מים פתוחים (היזהרו!).

תל הוא מין גבעה של אבנים ואדמה שנוצרה על ידי בני אדם. בדרך כלל התקיים במקום יישוב שנהרס עם השנים ועל חורבותיו נבנה עוד יישוב, שאף הוא בזמנו נהרס ועליו נבנה עוד יישוב, וכך הלאה... אם נחפור במקום נוכל לקבל מידע רב על החיים כאן לאורך הדורות.

גלו את המילים הנושאות את המילה "תל":

1. גבעה מלאכותית שנבנתה על ידי חרקים
2. העיר העברית הראשונה בארץ, שבשמה יש שילוב של ישן (תל) ושל עונה המייצגת התחדשות
3. כך נקרא יישוב שחרב ואינו מתקיים עוד
4. יישוב בצפון שהתחולל בו קרב מעטים מול רבים, ושנלחם בו יוסף טרומפלדור

	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
1							ל	ת	
2							ל	ת	
3							ל	ת	
4							ל	ת	

כדי לדעת לאן עליכם להמשיך היעזרו בתשובות ובקוד.
היעד הבא הוא:

ג1 ד3 ה1 ג2 ג1 ז3 ה2 ג1 ג3

משימה 7

מי כאן מאוהב

הכי מתאים כאן ארוחת צהריים

נמשיך במסלול "שביל ישראל", המתעקל מטה לכיוון חניון האלון. לשמאלכם גת שאליה הביאו תושבי היישובים באזור גפנים בשלות, הניחו בגומחות, ודרכו עליהן ליצירת בוזל שישמש להכנת יין. זהו היין שאתו הם קידשו גם בסדר ט"ו בשבט. משם נמשיך לחניון בצל האלון.

אגדת האלונים < שלושת האחים למשפחת אלון אהבו בחורה יפה מאוד ששמה אלה. הם הוזמנו למסיבה שלה ורצו להרשים את אהובתם:

ואלון מצוי נשאר כפי שהוא

אלון תולע גילח את השיער

אלון תבור עשה סלסול בשיער

בסופו של דבר האלה בחרה באלון מצוי שנשאר אמיתי כפי שהוא.

את האלה כבר פגשתם בכניסה למערה. עכשיו זהו תחת איזה סוג אלון אנו נמצאים. זהו לפי הספולולים של הרצפה.

רמז: שימו לב לצורת הספולול המחבק את הבלוט.

נמשיך במסלול האדום (שימו לב - אנו לא ממשיכים בשביל ישראל יותר!). המסלול האדום ממשיך מול חניון האלון. נותרה עוד כשעת הליכה עד לחניון בור המים שחנינו בו. במסלול נעבור דרך גני הבוסתנים של היישובים הקדומים.
מצאו את שבעת המינים בתפוזרת (חלקם מצויים גם בשטח).

תאנה	ג	י	ת	ג	כ
זית	פ	א	מ	ח	ש
שעורה	נ	ו	מ	י	ר
חיטה	נ	ו	מ	י	ר
גפן	ע	ל	ג	ט	ה
תמר	מ	ר	ה	ה	נ
רימון	ר	ת	י	ז	א
	ר	מ	ס	ט	ת
	ה	ר	ו	ע	ש

אחרי שנעבור את מבוך משוכות הצבר נגיע לבארות מים הפזורות לצד השביל. ממה לדעתכם נגרמו החריצים על שפת הבארות?
 היכנסו לאתר e ירוק למסלול ההרפתקאות, הקלידו את התשובה וקבלו מסלול נוסף

אתם יודעים מה ההבדל בין בור מים לבאר? בור מים מתמלא במי גשמים, ואילו בבאר יש מי תהום

המשיכו במסלול האדום עוד כחצי שעה עד שתגיעו בחזרה לחניון שהתחלנו בו את המסלול.